

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi $\frac{1}{1}$ str. 600.—		
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „ 300.—		
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „ 150.—		
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „ 75.—		
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „ 37.50		

VIII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1925.

Štev. 17.

Obrtna razstava v Ljutomeru.

Ljutomersko obrtništvo je praznovalo minulo nedeljo otvoritev prve obrtne razstave, ki jo je priredilo Trgovsko in obrtniško društvo v Ljutomeru v prostorih ondotne meščanske šole. Ob navzočnosti številnega domačega obrtništva je predsednik razstavnega odbora, g. Hrovat, pozdravil številne goste in zastopnike oblasti in gospodarskih korporacij, predvsem komisarja g. dr. Mlinarja, ljutomerskega župana g. dr. Stojana, zastopnike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, poslevodečega tajnika g. dr. Windischerja, g. dr. Pretnarja in g. Zdravca, zastopnika Zveze industrijev g. ravnatelja Krejčija, predsednika Zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Bureša, zastopnika mariborskega obrtništva g. Stajnika in ministra n. r. g. dr. Kukovca. G. Hrovat je v svojem pozdravnem govoru opozarjal na težkoče, ki jih je imelo društvo pri aranžiranju te prve ljutomerske obrtne razstave, ter izrazil upanje, da bo s pomočjo merodajnih faktorjev in podvojenim delom in zanimanjem obrtništva, kar še manjka na sedanji prireditvi, izpopolnjeno v bodoče.

G. dr. Fran Windischer se je prisrčno zahvalil za prijazne pozdravne besede predsednika razstavnega odbora ter dejal, da prinaša iskrene pozdrave in čestitke zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki je naša osrednja gospodarska korporacija za vsa Slovenijo. Zbornica, ki spaja vse panoge našega kupčijskega in obrtnega dela, predstavlja solidarnost, skupnost in skladnost gospodarskih interesov. Naša zbornica predstavlja veliko gospodarsko družino, katera se resnično raduje vseh naših gospodarskih svetkov, velikih in malih, ošobito pa tako srečnih praznikov, kakor je otvoritev obrtne razstave v ponosnem Ljutomeru, ki je srce naše rodovitne Prlekije. Pri nas ima vsaka tudi najmanjša razstava obrtnega stanu svojo veliko pomembnost, ker kaže sliko opravljenega dela in je bodrilo za bodočnost. V tem severnem delu naše domovine pa so taki pokreti prav posebne važnosti, ker gre za kraje blizu naše severne meje, katerim je treba posvečati zlasti v gospodarskem pogledu izbrano pozornost. Obrtna razstava v Ljutomeru nas vse prav posebno veseli, ker je misel za to priredbo in uresničenje te misli poteklo iz obrtniških krogov samih. Naša Slovenija ne donaha po svojem poljedelstvu za prehrano dovolj, treba je torej ta manko dopolniti z obrtnim in trgovskim delom. Naša skrb bodi, da bo to delo v

kvalitativnem pogledu vedno popolnejše. Prlekija ima za svoje vinogradništvo slovečo marko po svojem ljutomerškem vinu. Naš obrtnik zastavi v teh krajih vse sile, da dobe tudi njegovi izdelki tak čuden sloves, tako marko, kakor diči vino teh gor. V obrtniškem življenju nam je treba krepke in vztrajne volje, samozavesti in ponosnega zaupanja v samega sebe, tako da ne bomo klicali vedno o podpori in pomoči od zunaj. Volja človeka je njegovo nebeško kraljestvo. Obrtnik, bodi ponosen na svoj stan, spoštuj druge stanove ali ne omalovažuj svojega ter polagaj vso važnost na to, da bo sin sledil očetu v njegovem poklicu! Tudi nam Slovencem je treba v trgovini in obrtu gospodarskih rodov in rodbinskih tradicij. Obrtni stan tvori most med domačim obrtnim delom in industrijo, odtod njegova izredna pomembnost. Obrtni stan tvori čvrsto zalogo naših produktivnih sil. Skrbimo, da nam ostane naša zvešta železna rezerva in posvečajmo zategadelj svojemu obrtniškem pomladku vso ljubezen in vso pozornost. Naše gospodarstvo je sedaj res v kritičnem položaju, tem veselejši pojav, da se tudi v teh časih vzpne naš obrtnik do priredb idealnega stremjenja, kakor so nastale. Naš slovenski človek je bil vedno delaven, priden in varčen. Delal in služil je v težkih prilikah. Te lastnosti sedaj zopet prihajajo vse krepkejše do veljave. V tem znamenju dela in varčnosti pojdemo kot zmagovalci preko sedanjih tegob zopet v boljše čase. Vaša prleška pesem poje: «Dore sem še mali bio, taj je lušno blo.» Mi, ki smo življenjski optimisti, smo odločni, da se borimo za prostor na solncu in hočemo, da nam bo dobro, ko bomo veliki. Našega obrtnika cilj je strokovno izpopolnjevanje in dovrševanje, da bo rekel ponosno: «Obrtnik sem iz Slovenije in kdo je več?»

Po lepem govoru g. dr. Windischerja je povzel besedo g. ravnatelj Krejči ter je kot zastopnik industrije poudarjal živ interes industrije, da dela roko v roki z obrtništvom. Krepko razvit obrt je eden glavnih pogojev tudi za razvoj industrije, tako da jo lahko označimo za mater industrije. Minister n. r. g. dr. Kukovec je podčrtaval, da je poleg poljedelstva treba tudi obrtu priznavati njegovo velevažno gospodarsko vlogo in pomen. V gospodarski zgradbi je poljedelstvo pritličje, a obrt prvo nadstropje. — Župan g. dr. Stojan je obljubil krepko podporo občine, ker se le-ta dobro zaveda, da je obrtništvo eden glavnih njenih stebrov. G. Bureš je opozarjal na veliki pomen obrtnih razstav, katerih moralni uspeh

je dostikrat še mnogo važnejši nego materijelni. — G. Zadravec je vzpodbujal ljutomersko obrtništvo h krepkemu in vztrajnemu delovanju ter pozival obrtnike k složnemu delu, ker bodo mogli samo na ta način uresničiti svoje gospodarske in stanovske težnje. — G. Stajniko je pozdravil razstavo v imenu mariborskega obrtništva.

Kot zastopnik srezkega poglavarja in velikega župana je s krasnim in stvarnim govorom proglasil razstavo za otvorjeno komisar g. dr. Mlinar.

Obiškovalcu nudi razstava lepo sliko kvalitativnega obrtnega dela Ljutomera in okolice. Zastopane so številne stroke, porazdeljene po posameznih učilnicah in v telovadnici šole. Srečaš lepe vlastuljarske, slikarske in fotografske izdelke. Presenetijo te krasna kiparska, rezbarska in kamnoseška dela. Posebnost je omara s kompletno garnituro tamburaških instrumentov, katere je zelo lepo in solidno izdelal mizarški mojster Martin Makovec iz Presike. Na tega domačega obrtnika bi bilo treba opozoriti naša tamburaška društva, da si ne bodo nabavljala inštrumentov iz drugih krajev ali celo iz tujine. Celotna garnitura stane 4000 Din. Prijetno te iznenadijo lično izdelani in solidni sedlarski in torbarski izdelki, krasni sodi in strugarska dela, med temi posebno vinarske potrebščine, kakor pipe za sode. Vodič te pelje mimo čednih kolarskih, kleparskih, ključavničarskih, kovaških, mizarških in pečarskih izdelkov. Prav lep vtis naredi na obiskovalca oddelek za oblačilne stroke, kjer so razstavili usnarji, krojači, krojačice in čevljarji, ter poseben oddelek za stanovansko pohištvo. Lasten oddelek imajo prehranjevalni obrti, ki so razstavili mlinarske izdelke, pecivo in prekajeno meso.

Razstava, dasi prva v Ljutomeru, je vsekakor prav lepo urejena. Pripomniti je, da je zanimiva in vredna, da si jo občinstvo ogleda tudi zato, ker so nekateri izdelki specijelno ljutomersko-murskega značaja. S to prireditvijo si je Trgovsko in obrtno društvo v Ljutomeru pridobilo veliko zaslug za prospeh in napredek ljutomerskega obrtništva in zaslužijo spretni aranžerji, posebno načelnik razstavnega odbora g. Horvat ter društveni tajnik g. Rižnar za svoje požrtvovalno delo vse priznanje.

Si že pridobil «Obrtnemu Vestniku» kakega novega naročnika? S tem, da razširjaš «Obrtni Vestnik», pospešuješ skupne obrtniške pa tudi svoje lastne interese!

Državne dobave.

Za milijonske vrednosti uvaža naša država iz inozemstva najrazličnejših izdelkov in to takih, ki jih v zadostnih množinah izdelujemo doma. Naše obrtništvo trpi na občutnem pomanjkanju dela, med tem pa se uvaža v državo na vagone stvari, katerih uvoz nikakor ne bi bil potreben.

Pri vsem tem pa država mnogo greši pri državnih dobavah. Obrtniki se radi visokih vadijev in kavcij že itak ne morejo udeleževati licitacij in oddaje del in, kakor kaže, tudi naša industrija ne prihaja v poštev tako, da bi se moglo reči, da podpira državna uprava domačo industrijo in obrt. Le prerado se zgodi, da vsa večja dela za državno upravo romajo v izvršitev v inozemstvo, naša industrija in obrt pa praznih rok gledata, kako inozemstvo dela

za naše železnice, pošto, vojno, mornarico itd. in odjeda našemu obrtniku in industrijcu zaslužek.

Vse pritožbe in prošnje, da naj se oddajajo dela v prvi vrsti domačemu obrtu in domači industriji in da naj se oddajajo v inozemstva le taka dela, ki jih doma ne moremo izvršiti, so naletele na gluha ušesa. Čuje se nas le, ko je treba odšteti davke!

Mi kot državljani pa zahtevamo, da se predvsem vpošteva nas. Pa tudi naše gospodarstvo zahteva, da podpira državna uprava našo industrijo in naš obrt.

Gospod Ivan Rebek iz Celja nam je poslal dopis glede državnih dobav, ki ga dobesedno objavljamo:

«Ker se še vedno enako kakor prej množe primeri, da državna uprava oddaja mnogo dela inozemcem, bodisi iz kateregakoli vzroka ali izgovora, pa bodisi to pri železnici, pošti in telegrafu, javna dela kakor tudi pri vojni in mornarici, naj bi se zbrali statistični podatki, koliko je državna uprava za različne dobave izdala inozemcem našega državnega denarja, ki bi moral po vsej pravici ostati doma. S tem naj bi se dokazalo, kdo je glavni krivec našega gospodarskega zastoja in brezposelnosti. Dotične tvrdke, ki so se udeležile različnih licitacij, a so propadle proti inozemskim liferantom, naj navedejo sledeče podatke: ime domače tvrdke, predmet ponudbe, datum kdaj, na katero upravo in kje ter znesek razpisane vsote in ponudene. Podatki naj bodo kar najbolj natančni in od leta 1920. dalje.»

V celoti se pridružujemo mnenju gospoda Rebeka, ki nam bo inicijativa za tozadevno akcijo.

Ker je treba le seči po samopomoči in pokazati jasno sliko našega gospodarstva, zato je ta predlog osvojila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, ki bo skušala zbrati podatke in pričeti to akcijo.

Zaradi tega pozivlja Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani vsa podjetja, da ji sporočé v dopisu gospoda Rebeka navedene podatke ter poleg tega še označijo, če je dobil dobavo inozemec.

Obseg obrtnih pravic in kakovost obrta.

(Načelne izjave Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na podlagi sklepov obrtnega odseka.)

Klanje živine po živinorejcih in prodaja mesa na drobno.

Smatrati je za nasprotujoče obrtnim predpisom, da bi živinorejci klali doma živino, ki je po zahtevanih cenah ne morejo prodati mesarjem, ter bi meso nato razprodajali. V takem primeru bi šlo vsekakor za neupravičeno izvrševanje mesarskega obrta.

Da zaslišnega klanja živine, ker se je n. pr. ponesrečila, in razprodaje mesa tako zaklane živine ni smatrati za neupravičeno izvrševanje mesarskega obrta, ni dvoma.

Kdaj je smatrati elektrarne za obrtna, odnosno za tovarniška podjetja?

Na dopis ministrstva trgovine in industrije, oddelka v Ljubljani, je zbornica izjavila, da bi bilo priznati tovarniški značaj onim podjetjem za obrtno proizvodnjo elektrike, katerih dinamostroji imajo nad 150 konj. sil. S tem bi se prilagodili tudi obrtni praksi v Avstriji, ki posebnost za Slovenijo prihaja v poštev radi tu še vedno veljavnih bivših avstrijskih obrtnih predpisov in ki ima tudi najmodernejše

električno-pravne predpise. S stališčem zbornice se strinja nadalje tudi tukajšnji Urad za pospeševanje obrta.

Kolikor je bilo zbornici mogoče ugotoviti, imajo v Sloveniji nad 150 konj. sil proizvajalnosti sledeča podjetja z lastnimi centralami:

Majdič v Kranju, Fala, mestna občina ljubljanska, Tacen pod Šmarno goro, Završnica, Bohinjska Bistrica, Mayr v Kranju, Zagradec, Novo mesto in Tržič.

Kam spada struganje ladijskih desk?

Na vprašanje nekega srezkega poglavarstva je zbornica izjavila na podlagi zaslišanja strokovnjaka Tehnične srednje šole, da struganje ladijskih desk na strugalnem stroju ni sestavni del rokodelskega obrta mizarstva. Ta dela bi spadala v specialno stroko in mora imeti oni, ki jih opravlja, specialno izobrazbo. Ker ta stroka ni uvrščena med rokodelske ali koncesijonirane, jo je smatrati za prost obrt.

Ali je izdelovanje papirnatih krožnikov in fotografskih kartonov rokodelski obrt?

Na vprašanje obrtne oblasti je zbornica izjavila, da spada izdelovanje papirnatih krožnikov v rokodelski obrt kartonažarjev in je zato zanj potreben dokaz usposobljenosti, ako se ne vrši na tovarniški način.

V Sloveniji se pečajo s temi deli tvrdke: I. Bonač sin v Ljubljani, Benčina in drug v Mariboru in Vilko Weixl v Mariboru, dalje v Zagrebu Narcissus, d. d., in v Subotici E. Fischer.

Enako stališče je zavzela zbornica tudi glede izdelovanja kartonov za fotografije.

Bešeda zavednim tovarišem.

«Manjka nam močne in enotne organizacije; ako bi obrtništvo nastopalo povsod enotno in solidarno, ne bi nam bilo tako hudo!» Tako in enako se razpravlja in modruje po naših sestankih. Dasi naletimo skoro v splošnem na popolno nerazumevanje za skupni nastop, dasi naletimo na ljudi, ki nimajo vprav nobenega zmisla za stanovsko solidarnost, ki ne vidijo v enotni organizaciji moč, ki jo obrtniki nikakor ne moremo predstavljati, ako hodimo posamič, ločeni eden od drugega, vendar najdemo tudi že v naših vrstah mnogo takih, ki dobro pojmujejo moč enotnega nastopa, ki vidijo spas obrtništva samo v solidarnem nastopu pri zaščiti stanovskih interesov. Toda taki obrtniki so redki, pri nas jih tako rekoč lahko seštejemo na prste. In kaj pomaga posamezniku vse njegovo požrtvovalno delo, ako ne najde zaslombe v široki masi.

Današnje razmere so take, da stopa posameznik v ozadje, da se njegove pritožbe ne čujejo in da najdejo njegovi interesi zaščito samo, ako ima zaslombo v močni enotni organizaciji. Večkrat in še prevečkrat se temu ali onemu zgodi krivica, povzročajo se mu nepotrebni stroški, in če se pritoži, se njegova pritožba kratkomalo odbije. Ako bi pripadal dotičnik močni organizaciji, ki bi bila vsekdar pripravljena zastaviti za interese svojih članov svoj vpliv in svojo moč, bi nehale številne krivice, z nami bi se računalo drugače. Dasi je tako jasno in bi moral biti vsakdo o tem globoko prepričan, vidimo vendar, da se naše obrtništvo ne organizira, da se organizacij, in najsi bodo to prostovoljne ali obvezne, ogiba bolj kakor

davkarij. Boji se, da bi s pristopom k skupni organizaciji izgubil svojo prostost. Žal, je večji del naših obrtnikov prežet te usodepolne mentalitete in zato vidimo, da naše stanovske organizacije, zadruga ali društva, pešajo, in da ne morejo razviti onega delovanja, ki bi ga lahko pri še tako neznatni podpori obrtništva. Da pa naše organizacije ne morejo vegetirati brez potrebne moralne in vsakršne materijalne podpore, leži na dlani. Neorganiziranost našega obrtništva je njegova rakrana. Nezmisel za skupen nastop in za solidarnost ne pusti našemu obrtniku, da bi se sorazmerno svoji strokovni izobrazbi, socialnemu položaju in vsem danim pogojem dobro razvil. Vsak njegov krik po odpomoči, in najsi bo krivica še tako velika, je zaman, vsaka pritožba in predstava brez uspeha, glas posameznika ostane glas vpijočega v puščavi.

Kako temu zlu odpomoči, kaj storiti, da izlečimo naš stan od te bolezni, da se rešimo te more?

Rekli smo že, da je tudi med nami nekaj belih vran, da ima tudi obrtništvo posameznike, ki se zavedajo težkega položaja in ki so prepričani, da more v tem pomagati obrtništvo samo solidarnost. Na te izjeme se obračamo danes. Njim veljaj naš apel, da se intenzivneje oprimejo apostolskega dela, da širijo med našim obrtništvom zmisel za organizacijo in da kot najboljšo sredstvo zato priporočajo edino naše stanovsko glasilo, naš «Obrtni Vestnik».

Z naročbo na «Obrtni Vestnik» naj posameznik dokaže, da pripada enotni obrtniški družini. «Obrtni Vestnik» zastopa skupne interese vsega obrtništva. Tu ne more biti izgovorov, niti strankarskih, niti kakih drugih. «Obrtni Vestnik» se je vedno zavezal za skupne interese, zato bi bilo od posameznikov pričakovati, da bodo znali ceniti delo lista in da ga vsi, ako mu že ne morejo izkazati druge podpore, vsaj naročijo. Toda baš v tem, da si naročamo mogoče celo več političnih listov, a da na stanovsko glasilo nismo naročeni, da ne uvidevamo in priznavamo moči zaščitnika, ki naj govori v imenu vseh, baš v tej indolenci se nam v najbolj eklatantni luči kaže težavnost položaja. Ako nimamo toliko zmisla, da bi uvidevali korist močnega skupnega glasila, ako nimamo toliko požrtvovalnosti, da bi žrtvovali za to glasilo letno vsaj par minut svojega dela, nam bo, in naj postane naš položaj še tako obupen, težko pomagati. Zavedne obrtnike čaka tedaj naloga, da pri svojem organizacijskem delu predvsem širijo stanovsko glasilo. Agitacija za list, ki nudi vsakemu obrtniku toliko koristnega gradiva kakor naš «Vestnik», ne bo težka, zato pridno na delo!

Iz novega volilnega reda

naše Zbornice za trgovino, obrt in indust.ijo.

Da seznanimo naše čitatelje z določili novega volilnega reda, ki je stopil v veljavo dne 16. julija t. l., prinašamo v naslednjem samo nekaj glavnih določil volilnega reda, ki se tičejo obrtništva.

Za upravno področje ljubljanske in mariborske oblasti ustanovljena Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani obstoji iz 48 pravih članov, ki so razdeljeni na tri odseke, namreč: trgovinski, obrtni in industrijski. Vsak odsek ima 16 članov.

Po štirje člani vsakega odseka morajo domovati na sedežu zbornice. Po šest članov vsakega odseka

mora domovati v okrožju ljubljanske, po šest pa v okrožju mariborske oblasti.

Obrtni odsek obsega:

- a) podjetja izdelovalnih obrtov, izvzemši ona podjetja, ki so trgovinsko-sodno registrirana in imajo obenem znake tovarniškega obrata;
- b) podjetja gostilničarskih in krčmarskih obrtov, všteti prenočevanje tujcev;
- c) obrtna podjetja, ki prevzemajo obdelavo ali predelavo premičnih stvari za druge, če niso trgovinsko-sodno registrirana;
- č) pridobitne in gospodarske zadruga, ki vrše kakšno obrtno podjetje gornje vrste, kakor produktivne zadruga, ali imajo po svojih pravilih namen pospeševati obrtno gospodarstvo, kakor delovne zadruga, skladiščne zadruga, sirovinske zadruga;
- d) druga, ne v kakšen drug oddelek uvrščena obrtna podjetja, zlasti stavbne obrte, izvoščke, prevoznike po suhem in po vodi in postreščke.

Obrtni odsek se voli v štirih volilnih kategorijah, in sicer je treba za aktivno volilno pravico v

- I. volilni kategoriji plačevati vsaj 75 Din pridobnine vsako leto;
- II. volilni kategoriji vsaj 50 Din, pa manj nego 75;
- III. volilni kategoriji vsaj 25 Din, pa manj nego 50;
- IV. volilni kategoriji manj nego 25 Din.

Vsaka teh kategorij voli štiri prave člane in štiri namestnike.

Aktivno volilno pravico imajo one, vse državljske pravice uživajoče osebe brez razlike spola, ki v zborničnem področju vrše kakšno trgovsko, obrtno, industrijsko ali rudarsko podjetje samostojno ali kot javni družabniki, pri pravnih ali vkupnih osebah, ki vrše kakšno tako podjetje, osebe, ki so kot predsednik ali član vodstva, prokurist ali poslovodja podjetja v to svrhu od podjetja pooblašene na način, kakor to predpisuje zakon za prevzemanje obveznosti, ako se od omenjenih podjetij plačuje pridobninski davek.

Volilna pravica v IV. volilni kategoriji vsakega odseka ni vezana na noben minimalni cenzus, za doščca, da se plačuje sploh kakšen znesek pridobnine.

S pridobninskimi zneski, navedenimi v § 2., je razumeti za pobiranje predpisane zneske državne splošne pridobnine ali državne pridobnine javnemu dajanju računov podvrženih podjetij brez vseh držav ali samoupravnih doklad.

Kot pravi člani smejo biti izvoljeni oni člani trgovskega, obrtnega in industrijskega stanu, ki so:

1.) državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki so dovršili 30. leto svojega življenja, imajo najmanj že dve leti aktivno volilno pravico v zborničnem področju ali pogojev za volilnega pooblaščenca, in

2.) stalno domujejo v zborničnem področju.

Osebe, ki niso državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in ženske nimajo pasivne volilne pravice, pač pa aktivno, ako izpolnjujejo v § 3. navedene pogoje za njo.

Pasivno volilno pravico imajo volilci le v onem odseku, v katerem imajo aktivno volilno pravico; imajo pa pasivno volilno pravico v vseh kategorijah svojega oddelka.

Niti voliti, niti izvoljeni biti ne morejo oni, glede katerih obstojajo razlogi, ki jih po občinskih volilnih zakonih izključujejo od aktivne in pasivne volilne

pravice v občinska zastopstva, kolikor pričujoči volilni red ne določa drugače.

Pravi zbornični člani in njih namestniki se volijo v neposredni in tajni volitvi za dobo petih let.

Volitve odredi minister trgovine in industrije.

Obenem z odredbo volitev se postavi glavna volilna komisija, da priredi in izvrši volitve. Predsednik glavne volilne komisije je glavni volilni komisar, ki ga imenuje minister trgovine in industrije. Glavna volilna komisija je sestavljena razen iz glavnega volilnega komisarja kot predsednika: iz 1 člana občinskega odbora ljubljanskega mesta, iz 9 zaupnikov, izmed katerih pripadajo 3 trgovinskemu odseku, 3 obrtnemu odseku in 3 industrijskemu odseku, in iz zapisnikarja.

Da sprejemajo glasovnice, imenuje v mestu Ljubljani kakor tudi izven njega glavni volilni komisar po zaslišanju glavne volilne komisije po dvojni volilni komisiji. Te komisije obstoje iz 1 člana občinskega odbora na sedežu podružne komisije, iz 6 zaupnikov trgovskega, obrtnega in industrijskega stanu in iz zapisnikarja. Člani občinskega odbora se imenujejo na predlog občinskega odbora, zaupniki trgovine, industrije in obrti pa na predlog zbornice. Glavni volilni komisar določi predsednika in njegovega namestnika iz ostalih članov komisije in zapisnikarja podružničnih komisij.

Podružna volilna komisija je pomožni organ volilne komisije.

Podružne volilne komisije se ustanove za vsak sodni okraj na sedežu okrajnih sodišč. V sodnih okrajih, kjer so slabe prometne razmere, kakor tudi v Ljubljani in Mariboru, sme glavna volilna komisija določiti tudi več volišč z označenjem občin, odnosno okrajev, ki jim pripadajo.

Volitev izvrši volilec z osebno oddajo izpolnjene glasovnice pred ono podružno volilno komisijo, v katere okrožju je podjetje, ki osnavlja temelj volilni pravici.

Med onimi, ki smejo izvoljeni biti v dotično volilno kategorijo kot pravi člani ali namestniki, razsodi relativna večina glasov: kadar je po enoliko glasov, razsodi žreb, ki ga potegne kdo izmed glavne volilne komisije.

Izvoljeni namestniki stopijo na mesto pravih članov v primeru, da se izprazni kakšno mesto pravega člana v dotični kategoriji, in sicer po redu, kakor so zapored dobili največje število glasov.

Namestniki se pokličejo po redu, kakor so dobili največ glasov v zadevni kategoriji. Ako treba poklicati namestnike iz okrožja ljubljanske oblasti, ki morajo obenem domovati v Ljubljani, pridejo za vpoklic v poštev samo oni, ki so izmed namestnikov, domujočih v Ljubljani, dobili v zadevni kategoriji največ glasov.

Glavna volilna komisija razsodi o veljavnosti volitev in zaznamuje končnoveljavni izid volitve v končnem zapisniku ter ga uradno razglasi. Izvoljene prave člane obvesti v priporočenem pismu glavna volilna komisija, da so izvoljeni, in jih pozove, da se izjavijo, če izvolitev sprejmejo. Ako volitev odklonijo, ali pa če v teku 14 dni, štetih od dneva izkazane osebne obvestila, izjava ni došla glavni volilni komisiji, je poklicati namestnika.

Izvoljene člane mora glavna volilna komisija naznaniti po obrtnem oblastvu II. stopnje ministrstvu trgovine in industrije.

Blaž Zupanc, Laško.

Mnenje o obrtniški organizaciji.¹

Kakor pri rokodelskih obrtih, se zahteva tudi pri nekaterih trgovskih obrtih dokaz usposobljenosti. Za podelitev obrtnih pravic se hoče sedaj uvesti še mojstrska preizkušnja.

Tem zahtevam nasproti, ki niso v interesu konsumirajočega ljudstva in tudi nikakšna garancija za uspešnost podjetja, se navadno dogodi, da postanejo prošnje za podelitev obrtnih pravic predmet dolgodobnih pisarij in da pridejo v roke neveščim zakonitim agenturam, ki izsiljujejo visoka plačila. Ako si pa dosegel v prvi stopnji obrtno pravico, si izpostavljen vsem napadom in zasledovanjem svojih tovarišev, ki te preganjajo in ti postavljajo vse mogoče zapreke. Tvoji izdatki na kolekih, taksah in za sestavljanje vlog se večajo, vsi skušajo zavlačevati odredbe. Mnogokrat mine leto in še več in še nimaš obrtne pravice. Med tem časom pa nisi imel dela in moraš trošiti svoje prihranke. Ko si končno dospel do svoje obrtne pravice in te nikdo več ne more ovirati, si suh in brez sredstev in začneš delati dolgove. In še tu zasleduje začetnika krušna nevoščljivost. Vsa sredstva se postavijo, da se novincu naklonjene stranke odtegnejo in večkrat pade v najhujšo mizerijo. Če pa obrtnik vse te težkoče srečno prestane, je v prostem razvoju vsled različnosti obrtov vseeno oviran, istotako vsled pomanjkanja sposobnega delavstva, nadalje vsled pičlosti sposobnega naraščaja in končno vsled razvade publike.

Kot zadnjo, a ne najmanjšo pogreško sedanjega zakona je omeniti premnogo nepotrebnih pisarij oblasti pri vsaki obrtni podelitvi. Poizvedovanje, oblike postopanja in mnogi iz tega izvirajoči rekurzi, prepiranje z obrtniški in drugi prepiri za etiketo so prav nepotrebne stvari.

Ta zastarani sistem se mora renovirati soglasno z drugimi gospodarskimi vprašanji in nastati mora nova trajna uredba obrtniških institucij. Sedanji pomanjkljivi obrtni red se mora času primerno preurediti, ker nikakor ne more odgovarjati svojim v § 114. napisanim namenom o zadrugah. Dokazano je, da prisilne zadruge niso storile kaj koristnega, če obratujejo s premoženjem, če si držijo drage birokratične pisarne ali, če sodelujejo na kakršenkoli način v tem, da se izžulijo obrtniku novci iz žepa, ne glede na to, če obrtnik pri tem obuboža in kaj stanejo naprave za nadziranje in vzdrževanje obrtniških naprav, ki smo jih izforsirali sami.

Dokler bo naša obrtna politika vklepenjena v teh verigah, ni pričakovati zboljšanja našega položaja in prav pogostokrat se spominjam na besede, ki sem jih povedal na I. Jugoslovanskem obrtniškem shodu leta 1909. v Celju, da se mi zdi, da je naš obrtniški stan sličen škapulirju, od katerega ne vemo, ali spada h koži ali h obleki, kot pri nas: ali spadamo v tako zvani srednji stan h gospodom ali k delavcem.

Ker stojimo neposredno pred uveljavljanjem novega enotnega obrtnega reda za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, se mi zdi primerno, opozoriti na nedostake, ki sem jih opazoval v času svojega večletnega delovanja v obrtniških organizacijah. Imamo n. pr. zadrugo, ki je pobirala poprej 20 kron inkorporacijske pristojbine, sedaj pa pobira

2000 Din; poprej je dotirala podporni sklad, podpirala je obrtno šolo in kljub temu je nalagala predpisano četrtino plodonosno v rezervu. Šole ni, podpornega sklada tudi ne, kje pa je denar?

Iz vsega sledi, naj se vse to, kar že zdavnaj več ne spada v naš moderni čas, s prisilnimi zadrugami vred, preosnuje in združeno premoženje porabi za humanitarne namene zadruge in splošno negovanje perečega obrtniškega vprašanja. Namesto zadrug naj bi se pospeševala obrtna društva, ki naj stopijo na njih mesto, kakor so bili v srednjem veku cunfti, od katerih nam zgodovina še danes najlepše piše.

Razno.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju sklicuje za nedeljo 23. avgusta t. l. dopoldne v Celje v Narodni dom zborovanje obrtništva, predvsem savinjskega okrožja. Dnevni red: 1.) Delavski zakon, 2.) naša davčna bremena, 3.) obrestna mera. Predavatelji so že zagotovljeni. Tako bo predaval o drugi točki konzulent Trgovske in obrtniške zbornice g. Žagar, o tretji točki g. Lesničar, ravnatelj Združne zveze. — Obrtništvo opozarjamo na navedeno zborovanje z nujno prošnjo, da se ga v lastnem interesu v čim največjem številu udeleži. Posameznim obrtnim društvom pošljemo pravočasno posebna vabila z natančnim dnevnim redom.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani naznanja svojim članom: 1.) Dopis šolskega odbora obrtnonadaljevalnih šol v Ljubljani z dne 12. junija 1925., št. 115, naslovljen na mestni magistrat Ljubljanski: «Z ozirom na dopis z dne 4. junija 1925., št. 12.803, se naznanja, da je ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, stavilo ministrstvu v Beogradu svoje predloge glede reforme obrtnega reda. Predlagalo je, da postani obrtni pomočnik le vajenec, ki je absolviral z dobrim uspehom obrtnonadaljevalno šolo. Kdor tega pogoja nima, ne postani pomočnik (Geselle), nego ostani vedno pomagač (Gehilfe). Le vajenec z absolvirano obrtnonadaljevalno šolo se pripusti k pomočniškemu izpitu, mojster pa postane le pomočnik, ki napravi mojstrski izpit. V interesu napredka našega obrta bi bilo, da akceptira ministrstvo te predloge ankete k reformi obrtnega reda. Dokler pa velja še stari obrtni red, so kmetiški vajenci, popolni ali napol analfabeti, enakopravni z mestnimi vajenci ter postajajo neupravičeno pomočniki in celo mojstri. Mestni magistrat vplivaj, da mestni mojstri ne sprejemajo pomočnikov brez dovoljne teoretske šolske in praktične mestne izobrazbe.» — 2.) Vsi člani se ponovno opozore, da se točno držijo predpisov glede prijav in odjav pomožnega osebja, kakor je to predpisano v združnih pravilih in v obrtnem zakonu. Vsakega pomočnika je prijaviti v 14 dneh, vajenca pa z ozirom na preizkuševalno dobo v 6 tednih. Odjave pa veljajo za vse v 8 dneh. V prijavi je navesti poleg imena tudi dan, mesec in leto ter kraj rojstva, domovinsko občino in dan ter številko izdane delavske knjižice, kakor tudi urad, ki je to knjižico izdal. Kdor se ne bo strogo držal teh določil, ga zadenejo neprijetno posledice, ki jih predpisuje obrtni red, razen tega se mu bo naložila zadruga globa 25 Din za vsako osebo, ki ni prijavljena ali odjavljena.

Obrtnonadaljevalno šolstvo. Mestni magistrat v Ljubljani je poslal Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani in ljubljanskim zadrugam naslednji dopis: Z ozirom na dopis z dne 4. junija 1925., št. 12.803, se naznanja, da je ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, stavilo ministrstvu v Beogradu svoje predloge glede reform obrt-

¹ Priobčujemo članek, ne da bi se mogli z izvajanji pisca strinjati.

nega reda. Predlagalo je, da postane obrtni pomočnik le vajenec, ki je absolvirao z dobrim uspehom obrtnonadaljevalno šolo. Kdor tega pogoja nima, ne postane pomočnik (Geselle), nego ostani vedno pomagač (Gehilfe). Le vajenec z absolvirano obrtnonadaljevalno šolo se pripusti k pomočniškemu izpitu, mojster pa postane le pomočnik, ki napravi mojstrski izpit. — V interesu napredka našega obrta bi bilo, da akceptira ministrstvo te predloge ankete k reformi obrtnega reda. Dokler pa velja še stari obrtni red, so kmetiški vajenci, popolni ali napol analfabeti, enakopravni z mestnimi vajenci ter postajajo neupravičeno pomočniki ali celo mojstri. — Mestni magistrat vplivaj, da mestni mojstri ne sprejemajo pomočnikov brez dovoljne teoretske šolske in praktične mestne izobrazbe. — Gerent: A. Likozar s. r.

Brivski kongres. Dne 17. in 18. t. m. se vrši v Beogradu prvi kongres brivskih organizacij iz vse države.

Dostava vozov za prevoz drv. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse interesente na potrebo, da se izvrši prevoz drv za kurjavo v teku mesecev avgusta in septembra t. l., ker je v izvojni sezoni računati z velikim pomanjkanjem vagonov in se bo ves vozni park uporabljal v prvi vrsti za prevoz kvarljivih poljskih pridelkov itd. Da se izognejo poznejšim neprilikom in pritožbam, je v interesu trgovcev s kurjavo, da pravočasno disponirajo na svoja oddajna skladišča za zimo potrebne količine kurjave.

Važno za potnike v inozemstvo. Finančno ministrstvo opozarja naše državljane, ki potujejo v inozemstvo, da je dovoljeno vzeti s seboj na vidirane potne liste v avgustu samo gotovo množino tujih valut, in sicer za potovanje v (na):

Angleško (službeni tečaj 276.—) funtov šterlingov	58
Ameriko (56.75) dolarjev	282
Kanado (56.25) kanadskih dolarjev	285
Nemčijo (13.50) rentnih mark	1.187
Poljsko (9.40) zlatih mark	1.704
Francijo (2.67) francoskih frankov	6.000
Svico (11.02) švicarskih frankov	1.454
Italijo (2.09) lir	7.665
Belgijo (2.62) belgijskih frankov	6.115
Holandsko (22.78) holandskih goldinarjev	703
Češkoslovaško republiko (1.68) čeških kron	9.536
Romunijo (27.50) lejev	29.128
Bolgarijo (41.30) levov	19.400
Dansko (12.—) danskih kron	1.335
Svedsko (15.30) švedskih kron	1.047
Norveško (8.23) norveških kron	1.570
Špansko (8.23) pezetov	1.946
Grško (—91) drahem	8.802
Avstrijo (8.—) šilingov	2.003
Madžarsko (1000 kron = —80) madžarskih kron	10.012.500

Gibanje obratov, ki se vršijo na tovarniški način in gibanje drugih večjih podjetij. V II. četrtletju t. l. se je po statistiki Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in ljubljanski in mariborski oblasti prijavilo 30, odjavilo pa 9 tovarniških in drugih večjih podjetij. Od prijav odpadajo štirje na izdelovanje cementne opeke, tri na izdelovanje kemičnih izdelkov, dve na parne žage, tri na izdelovanje kemičnih izdelkov. Po ena prijava odpada na: 1.) izdelovanje galanterijskih predmetov, lesenih zabojev, moškega perila ter kartonaže; 2.) izdelovanje pletilnih strojev; 3.) izdelovanje elektrotehničnega in avtomaterijala vseh vrst; 4.) izdelovanje pohištva; 5.) izdelovanje olja; 6.) izdelovanje cementnih predmetov; 7.) izdelovanje cementne opeke, cemi in nagrobnih okvirjev; 8.) izdelovanje keramičnih izdelkov; 9.) izdelovanje verig; 10.) izdelovanje cinkovih in svinčenih cevi, svinčenih šiber, krogel, plošč in plomb; 11.) žaga na električni pogon; 12.) izdelovanje bičevnikov; 13.) izdelovanje lesnih galanterijskih predmetov; 14.) izdelovanje štampilj iz kavčuka; 15.) strojno pletenje; 16.) parni mlini; 17.) iz-

delovanje diamalca in sladne moke; 18.) izdelovanje terpentinove kreme, voščila za čevlje in mazila; 19.) izdelovanje kozmetičnih predmetov; 20.) elektrotehnična naprava; 20.) elektrarna. — Odjavila so se sledeča podjetja: dva obrata za izdelovanje cementne strešne opeke in po eden obrat za: 1.) mizarstvo; 2.) pletarstvo; 3.) izdelovanje igrač; 4.) izdelovanje cementne opeke; 5.) izdelovanje ogledal in brušenje stekla; 6.) izdelovanje civilnega orožja in municije; 7.) parna žaga.

Koliko se proda v posameznih zalogah tobaka? Uprava državnih monopolov ceni na podlagi dosedanjih uspehov, da se bo v letu 1926. in 1927. prodalo v ljubljanski in mariborski oblasti na leto za naslednje vsote tobakovih izdelkov: v Brežicah za 4,185.000 Din, v Višnji gori za 2,100.000 Din, na Vrhniki za 2,142.000 Din, v Velikih Laščah za 1,530.000 Din, v Zagorju za 5,780.000 Din, v Kamniku za 4,315.000 Din, v Krškem s podzalogo v Kostanjevici za 4,375.000 Din, v Kranju s podzalogo v Trziču za 6,610.000 Din, v Kočevju s podzalogo v Banjaloki in Predgradu za 4,350.000 Din, v Logatcu za 2,900.000 Din, v Litiji za 2,030.000 Din, v Laškem za 3,340.000 Din, v Lukovici s podzalogo v Moravčah za 1,400.000 Din, v Novem mestu s podzalogo v Črnomlju in v Metliki za 8,325.000 Din, v Radečah za 2,000.000 Din, v Radovljici s podzalogo na Bohinjski Bistrici, v Kranjski gori in v Kropi za 9,650.000 Din, v Ribnici za 2,800.000 Din, v Sevnici za 1,700.000 Din, v Trebnjem s podzalogo v Žužemberku in Mokronogu za 4,300.000 Din, v Cerknici s podzalogo v Ložu in Novi vasi za 4,175.000 Din, v Škofji Loki s podzalogo v Železnikih za 5,840.000 Din, v Dolnji Lendavi za 6,020.000 Din, v Murski Soboti s podzalogo v Gornji Lendavi za 6,100.000 Din, v Mariboru s podzalogo v Št. Lenartu za 26,500.000 Din, v Prevaljah za 4,300.000 Din, v Ptujju s podzalogo v Ormožu za 8,600.000 Din, v Rogatcu za 2,320.000 Din, v Radgoni s podzalogo v Ljutomeru za 4,800.000 Din, v Slovenski Bistrici za 2,725.000 Din, v Slovenjgradu za 2,570.000 Din, v Celju s podzalogo v Mozirju za 15,800.000 Din, v Šoštanju za 2,650.000 Din, v Šmarju pri Jelšah s podzalogo v Kozjem za 3,500.000 Din. V Ljubljani sami opravlja posle tobačne zaloge tobačna tovarna sama.

Naša produkcija sladkorja. Po uradnih podatkih so v kampanji 1924/1925 producirale posamezne tovarne sledeče množine sladkorja (melase) v kilogramih: Crvenka 24,153.435 (9,966.000), Novi Vrbas 20,804.162 (8,388.294), Osjek 16,286.254 (8,961.400), Baranji Vrh 15,390.500 (7,225.300), Vel. Bečkerek 19,168.323 (7,837.700), Usora 6,734.095 (5,709.800), Čurpija 10,478.000 (4,186.000), Beograd 11,986.162 (7,000.000). V količino produkcije je pri vseh tovarnah vračunjena tudi produkcija sirovega sladkorja, ki je zavezan državni trošarini, ako se kot tak prodaja.

Prevzetje svobodnega pristanišča v Solunu. Dne 5. t. m. so podpisali jugoslovanski delegati v Solunu z grškimi delegati zapisnik o definitivnem prevzetju solunske cone v ondotnem pristanišču.

V. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se vrši od 29. avgusta do 8. septembra 1925. Prireditelj stoji pod visokim protektoratom Nj. Vel. kralja. Velesejmi v Ljubljani so najstarejši, najpriljubljenejši in priznано dobro organizirani. Na sejem se pripuščajo kot razstavljalci samo prvovrstne tu- in inozemske trvdke, kar dovoljno jamči za kvaliteto razstavljenega blaga. Vsak posetnik si more pri tej priliki ceno ogledati svetovnoznane prirodne krasote Slovenije (Bled, letna rezidenca Nj. Vel. kralja), saj ga upravičuje sejmska legitimacija do 50 % popusta na vseh osebnih in brzih vlakih (izvzemši S. O. E. in nočne brze vlake na progi Beograd—Zagreb). Znižanja na par-

nikih. — Na velesejmu se bodo razstavile razne tehnične novosti, priključena je velika sportna razstava, higienska razstava, razstava plemenske živine in konj. — Leta 1924. je obiskalo velesejem čez 150.000 kupcev. — Stanovanja so preskrbljena. — Legitimacija, ki stane 50 Din, se dobi: v vseh bankah in denarnih zavodih in njih podružnicah, kot: Bled, Celje, Črnomelj, Kranj, Kočevje, Novo mesto, Konjice, Rogatec, Brežice; pri Aloma Company, Tourist Office, Josipu Zidarju, Dunajska cesta 31, Jakobu Gorjancu, Kolodvorska ulica 41, in pri objavljenih razprodajalcih na deželi.

Davek na poslovni promet. V času od 1. februarja do 30. aprila t. l. se je pobralo v naši državi 48,555.928 Din davka na poslovni promet. Od tega se je pobralo na Hrvaškem in v Slavoniji 14,143.191 Din, v Bosni in Hercegovini 3,994.215 Din, v Vojvodini 10,511.389 Din, v Sloveniji 9,741.587 Din, v Dalmaciji 1,436.231 Din in v Srbiji 8,729.315 Din. — Dejansko plačilo ne daje prave slike o prometnih razmerah posameznih pokrajin, ker se brez dvoma v nobeni drugi pokrajini ta davek ne odpremlja s tako natančnostjo nego pri nas, kar dokazujejo poročila, da je finančna uprava specijelno v Vojvodini zaradi zatajevanja prometa naložila posameznikom naravnost ogromne globe.

Znižanje voznih pristojbin na dunavskih parobrodih za obiskovalce lipskega velesejma. Prva dunavska parobrodna družba na Dunaju je zopet dovolila obiskovalcem jesenskega velesejma v Lipskem od 30. avgusta do 5. cziroma 9. septembra 1925. na svojih osebnih parobrodih 50 % popusta. Potniki se morajo legitimirati s sejmiskimi izkazi. Vozne ugodnosti ostanejo v veljavi za potovanje tja do konca velesejma, t. j. do 9. septembra, za vrnitev pa še 14 dni po zaključku velesejma. Tovor za vrnitev razstavljenega blaga je pri ugoditvi predpisanih pogojev brezplačen. Vrnitev se mora izvršiti v teku štirih tednov po zaključku velesejma.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

ANT. KRISPER, Ljubljana

MESTNI TRG ŠTEV. 26

Trgovina z galanterijskim blagom

Tovarna čevljev itd.

Tovariši rokodelci!

Če Vam je treba oddiha in mirnega počitka, obišcite biser našega Jadrana, lepo mestoce obkroženo parkom južne vegetacije; naš

Novi eno izmed prvih in najlepših kopališč naše riviere

Mesto čisto in zdravo, morje bistro, tla kopališča kakor tudi samo obrežje je pokrito z najfinejšim peskom. Hrana in stanovanje 50 Din.

Prijave sprejema Organizacija S. H. O. v Novem vinskiem dolu na tajnika: **A. Mihaljevića, brivca.**

29. avgust — 8. september 1925

POD POKROVITELJSTVOM
NJ. VELIČANSTVA KRALJA

V. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

Najstarejša in najbolj obiskana
gospodarska razstava Jugoslavije

OSREDOTOČENJE KUPCEV IN PRODUCENTOV

Na Ljubljanskem velesejmu razstavilo samo **prvovrstna podjetja**. — Kvaliteta blaga priznana najboljša, cene brezkonkurenčne. — Obiskovalci blaga majo 50% na železnicah. — Legitimacija, ki stane 50 Din, se dobi: v bankah in drugih denarnih zavodih, pri Aloma Company, Tourist Office in objavljenih razprodajalcih na deželi — Ugodna in cenaprilika za obisk svetovnoznanih prirodnih lepote Slovenije (Bled, letna rezidenca Nj. Vel. kralja). — Tehnične novosti
ŠPORTNA RAZSTAVA - HIGIENSKA RAZSTAVA
RAZSTAVA PLEMENSKE ŽIVINE

Samo Ljubljanski velesejem

Vas bo popolnoma
zadovoljil!

Stanovanja preskrbljena

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice	Logatec	Ptuj
Celje	Maribor	Sarajevo
Črnomelj	Metković	Split
Kranj	Novi Sad	Gorica
	Trst	

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
r. z. z o. z. v Ljubljani
Mestni trg šte. 6.
ker ima že nad
10,000.000 Din jamstvene glavnice.
Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun
obrestuje najugodnejše.

Obrtna banka

v Ljubljani

Centrala:
Kongresni trg št. 4
Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508 Telefon št. 508
Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

L J U B L J A N A

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4
nasproti frančiškanske cerkve.

Kreditni zavod

za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50
(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Skrbno izdelovane -- Največji izbor
Preobleke -- Popravila
Najnižje cene!